

Landmandsbankaktier har altid indtaget en Særstilling, har ikke været at sammenligne med andre Aktier, har været et udpræget Anlægspapir, noget i Retning af Kreditforeningsobligationer, saa grundmuret var Tilliden. Det er derfor saa meget des tristere, at denne i saa høj Grad skulde svigtes, særlig paa en Tid, hvor Tillid er en af de væsentligste Betingelser for, at vi kan komme nogenlunde uskadt gennem Vanskelighederne. Tilliden netop til Landmandsbankaktiers Soliditet viste sig deri, at Folk med overmaade beskedne Formuer, mange gamle og enligstillede Mennesker, der skulde leve af beskedne Rentebeløb, havde en forholdsvis stor Del af denne Formue anbragt i Landmandsbankaktier, Folk, der ikke kunde tænke sig at have deres Sparepenge anbragt i nogen som helst andre Aktier. For dem er Landmandsbankens Sammenbrud eller, som jeg lykkeligvis kan sige, Rekonstruktion noget nær en Katastrofe. Betegnende i saa Henseende er det, at paa den nys afholdte Generalforsamling bad en Arbejder om Ordet for at slaa til Lyd for den Betragtning, at de smaa Aktionærer var de egentlige Sparere, som der skulde tages Hensyn til. Jeg nævner det som et Bevis for den Opfattelse, man nærer i vide Kredse.

Derfor er det saa urigtigt, som tænkes kan, naar Nationalbankdirektør Ussing i sin Redegørelse af 18. September taler om, „at det er Jobberne paa Børsen, som er blevet narret“. Enten taler han mod bedre Vidende, og det har jeg selvfølgelig ingen Grund eller Ret til at tro, eller ogsaa taler han om noget, som han ikke ved Besked om, hvilket er overmaade beklageligt, særlig i en saadan Situation. Der er saa sandelig ikke jobbet i Landmandsbankaktier siden Regnskabet i Foraaret, det, som fra dette Sted og ikke med Urette, synes jeg, betegnet som falsk. Snarere er det „Jobberne“, de med den fine, den trænede Næse, der har anet Uraad i Tide og har garderet sig ved at springe fra og sælge deres Aktier, medens de gamle trofaste Aktionærer, der ikke jobbede, har beholdt deres Aktier, deres Anlægspapirer, i Tillid til det snart berygtede Communiqué af 9. Juli. De sidder med Smertesmerter og lider Tab, som for uhyre mange af dem er meget svære at bære. Det glædede mig, i Parentes bemærket, under Debatten om denne sørgelige Sag at høre den højtærede Justitsminister sige, at Landmandsbankaktierne havde et Særpræg; de laa mange Gange uhyre fast, de var arvet, Folk havde ejet dem i mange

Aar uden nogen Sinde at tænke paa at sælge dem. — Der har været andre, der har vidst nogen Besked med Landmandsbankens Vanskeligheder, og som har tænkt som saa: Naar Handelsministeren og Nationalbankens Direktion vil hjælpe Banken over disse Vanskeligheder, og naar 30 Mill. Kr. skal indskydes efter Aktiekapitalen i Reserverne, saa har man ikke Lov til at skyde til den hældende Vogn og ved at udbyde Aktierne trykke Kursen og derved øge Mistilliden.

Nej, jeg maa sige, at Nationalbankdirektør Ussing har været grumme uheldig i Valget af Udtryk. Sligt sætter meget let ondt Blod i en ond Tid. Det er sagt, at der intet urigtigt staar i Communiqué'et. Det er muligt. Jeg kan imidlertid trods ihærdig Granskning ikke faa Øje paa det rigtige; det kan være min Fejl, men det tør jeg sige med Bestemthed, at 99 af 100, maaske snarere 999 af 1000 er blevet vildledt af dette Communiqué. Bankdirektør Ussing synes ogsaa i sin motiverede Redegørelse ligefrem at hovere over, at Hensigten er naaet, at Erklæringen af 9. Juli ikke er blevet forstået eller er blevet misforstået, som Meningen var. Man vilde „tilføre Banken al fornøden Styrke“, man ønskede at „give Offentligheden den fornødne Meddelelse“, jeg beder Ordet *fornøden* særlig bemærket. Dr. Ussing mener, at Communiqué'et er let at forstaa for „enhver, der gider læse“, men Folk, siger han, synes „ikke at kunne læse Dansk“. Nu skulde det ikke gerne være saaledes, at offentlige Erklæringer kun er tilgængelige for den rette Forstaaelse for Professorer ved Universitetet og kandidati magisterii udi dansk Sprog og Litteratur. Vi andre, den store Del af Befolkningen, skulde gerne kunne forstaa et Communiqué, naar vi læser det, og skulde ikke behøve at granske det Dag og Nat for at finde, hvor Hunden ligger begravet.

Jeg kan derfor ikke være med til at lyse hele denne Metode i Kuld og Køn. Jeg kan forstaa, som det er sagt ridderligt, at det, man har gjort, har man gjort i bedste Mening overfor Samfundet; man har handlet i god Tro, og saa har man sin Moral i Orden. Men ligefrem at lyse det i Kuld og Køn som noget, der er ganske selvfølgeligt, vil jeg ikke være med til. Det bør være saaledes, at autoritative Erklæringer nyder Befolkningens fulde Tillid, og jeg maa tilføje, at i dette Øjeblik, hvor Tillid er den allervæsentligste Betingelse for, at vi kan komme uskadt gennem Tiderne, bør man med særlig Bestemthed hævde, at